

OBSAH

ÚVOD	3
SKRATKY	5
CITÁCIE	10
1. VYMEDZENIE (DEFINÍCIA) APOKALYPTIKY	12
1.1 ŠTVORAKÝ PRÍSTUP K DEFINOVANIU APOKALYPTIKY	13
1.1.1 Tradičný prístup	13
1.1.2 Literárno-formálny prístup	15
1.1.3 Esencialistický prístup	16
1.1.4 Eklektický prístup	17
1.2 APOKALYPSA, APOKALYPTICKÁ ESCHATOLÓGIA A APOKALYPTICIZMUS	18
1.2.1 Apokalypsa	18
1.2.1.1 Klasifikácia apokalýps	21
1.2.2 Apokalyptická eschatológia	22
1.2.2.1 Porovnanie apokalyptickej a prorokej eschatológie	24
1.2.3 Apokalypticizmus	26
1.2.3.1 Spoločensko-historický kontext apokalypticizmu	28
2. ZDROJE (PRAMENE) APOKALYPTIKY	33
2.1 DOMÁCE (IZRAELSKÉ) ZDROJE	33
2.1.1 Starozmluvné proroctvá	33
2.1.1.1 'acharít ha-jámim (אַחֲרֵי הַיָּמִים)	38
2.1.1.2 Jóm JHVH (יּוֹם יְהוָה)	40
2.1.1.3 Maštach	42
2.1.2 Múdrost'	42
2.1.2.1 Apokalyptická múdrost'	45
2.1.2.2 Pôvod zla	47
2.2 CUDZIE (NEIZRAELSKÉ) ZDROJE	50
2.2.1 Babylonské vplyvy	51
2.2.1.1 Mantická múdrost'	51

2.2.1.2	<i>Akkaadske proroctva</i>	52	
2.2.2	Perzské vplyvy	53	
2.2.3	Grécke vplyvy	56	
2.2.3.1	<i>Helenistické milieum</i>	56	
3.	POSOLSTVO APOKALYPTIKY	62	
3.1	KOZMOLOGICKÉ APOKALYPSY Z HELENISTICKÉHO OBDOBIA		62
3.1.1	Prvá Henochova kniha (1Hen)	62	
3.1.1.1	<i>Postava Henocha</i>	62	
3.1.1.2	<i>Literárna jednota, pôvod a čas vzniku 1Hen</i>	65	
3.1.1.3	<i>Kniha padlých anjelov (1Hen 1 - 36)</i>	66	
3.1.1.4	<i>Kniha nebeských telies (1Hen 72 - 82)</i>	79	
3.1.1.5	<i>Henochove podobienstvá (1Hen 37 - 71)</i>	82	
3.1.2	Testament Léviho (TLev 2 - 5)	87	
3.1.3	Kozmologické apokalypsy palestínskeho židovstva po roku 70		89
3.1.3.1	<i>Apokalypsa Abraháma (ZAbr)</i>	89	
3.1.4	Kozmologické apokalypsy diasporálneho židovstva (1. stor. pred Kr. - 2. stor. po Kr.)	93	
3.1.4.1	<i>Zjavenie Sofoniáša (ZSof)</i>	94	
3.1.4.2	<i>Druhá Henochova kniha (2Hen)</i>	95	
3.1.4.3	<i>Tretia Báruchova kniha (3Bar)</i>	100	
3.1.4.4	<i>Testament Abraháma (TAbr)</i>	104	
3.2	HISTORICKÉ APOKALYPSY PALESTÍNSKEHO ŽIDOVSTVA		105
3.2.1	Historické apokalypsy z helenistického obdobia	105	
3.2.1.1	<i>Apokalypsa týždňov (1Hen 93, 1 - 10; Hen 91, 12 - 17)</i>	106	
3.2.1.2	<i>Zvieracia apokalypsa (1Hen 85,1 - 90, 42)</i>	109	
3.2.1.3	<i>Kniha jubileí (Jub)</i>	112	
3.2.1.4	<i>Daniel (Dan 7 - 12)</i>	116	
3.2.1.4.1	<i>Postava Daniela</i>	117	
3.2.1.4.2	<i>Literárna jednota, pôvod a čas vzniku knihy Daniel</i>	118	
3.2.1.4.3	<i>Apokalyptické vízie v Dan 7 - 12</i>	123	
3.2.2	Historické apokalypsy po roku 70 po Kr.	130	
3.2.2.1	<i>Štvrtá Ezdrášova kniha</i>	130	
3.2.2.2	<i>Druhá Báruchova kniha</i>	138	
3.3	APOKALYPSÁM PRÍBUZNÉ LITERÁRNE FORMY		143
3.3.1	Testamenty	143	
3.3.1.1	<i>Epištola Henocha (1Hen 91 - 108)</i>	144	
3.3.1.2	<i>Testament Mojžiša</i>	146	
3.3.1.3	<i>Testamenty dvanástich patriarchov</i>	147	
3.3.1.4	<i>Testament Jóba</i>	151	
3.3.2	Sibyly	151	

3.3.2.1	<i>Tretia kniha Sibyliných orákul</i>	152
3.3.2.2	<i>Štvrtá kniha Sibyliných orákul</i>	153
3.3.2.3	<i>Piata kniha Sibyliných orákul</i>	154
3.4	KUMRÁNSKE ZVITKY	154
3.4.1	Pôvod, organizácia a história kumránskej komunity	154
3.4.2	<i>Klasifikácia kumránskych spisov</i>	163
3.4.3	<i>Apokalypticizmus a kumránske spoločenstvo</i>	164
3.4.3.1	<i>Spôsob a funkcia zjavenia v Kumráne</i>	165
3.4.3.1.1	<i>Pešere a apokalypsy</i>	167
3.4.3.2	<i>Eschatologické predstavy v Kumráne</i>	169
3.4.3.2.1	<i>Dualizmus a posledný boj synov svetla a tmy</i>	170
3.4.3.2.2	<i>Mesiáš</i>	172
3.4.3.2.3	<i>Odplata po smrti</i>	175
3.5	MERKAVOTICKÉ MYSTICKÉ SPISY	178
3.5.1	Východiská židovského mysticizmu v apokalyptike	180
3.5.1.1	<i>Henoch/Metatron v merkavotickom mysticizme</i>	183
3.5.1.1.1	<i>Metatronova funkcia a tituly</i>	183
3.5.1.1.2	<i>Pôvod mena Metatron</i>	185
3.5.1.1.3	<i>Ši'ur Qomah - miery Božieho tela</i>	186
3.5.2	Židovský mysticizmus a kumránske spisy	187
3.6	NEZACHOVANÉ ŽIDOVSKÉ APOKALYPSY	188

4. EPILÓG 190

4.1 RELEVANTNOSŤ ŽIDOVSKÉJ APOKALYPTIKY A KREŠŤANSKEJ APOKALYPTIKY 190

4.1.1	Hodnotenie židovskej apokalyptiky	190
4.1.2	Rozvinutie židovskej apokalyptiky v ranom judaizme a kresťanstve	192
4.1.2.1	<i>Apokalyptická tradícia v ranom judaizme</i>	192
4.1.2.2	<i>Apokalyptická tradícia v ranom kresťanstve</i>	194

LITERATÚRA 198

MONOGRAFIE A ODBORNÉ ČLÁNKY	198
BIBLICKÉ A TEOLOGICKÉ SLOVNÍKY, ENCYKLOPÉDIE	208
PREKLADOVÉ SLOVNÍKY A LEXIKÓNY	209
PRAMENE: KÁNONICKÉ, PSEUDOEPIGRAFICKÉ, APOKRYFICKÉ A KUMRÁNSKE TEXTY	209